

Väljaandja:	Riigikogu
Akti liik:	seadus
Teksti liik:	terviktekst
Redaktsiooni jõustumise kp:	24.07.2009
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:	07.03.2010
Avaldamismärge:	

Maagaasiseadus¹

Vastu võetud 29.01.2003

[RT I 2003, 21, 128](#)

jõustumine 01.07.2003

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
10.03.2004	RT I 2004, 18, 131	15.04.2004
16.11.2005	RT I 2005, 64, 483	11.12.2005
07.12.2006	RT I 2006, 58, 439	01.01.2007
07.02.2007	RT I 2007, 17, 80	09.03.2007
22.11.2007	RT I 2007, 66, 408	01.01.2008
10.06.2009	RT I 2009, 34, 225	06.07.2009
15.06.2009	RT I 2009, 39, 262	24.07.2009

1. peatükk ÜLDSÄTTED

§ 1. Seaduse reguleerimisala

(1) Käesolev seadus reguleerib maagaasi (edaspidi *gaas*) impordi, ülekande, jaotamise ja müügiga seonduvaid tegevusi gaasivõrgu (edaspidi *võrk*) kaudu ning võrguga liitumist.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud tegevused peavad olema koordineeritud ning vastama objektiivsuse, võrdse kohtlemise ja läbipaistvuse põhimõtetele, et tagada kindel, usaldusväärne, efektiivne, põhjendatud hinnaga ning keskkonnanõuetele ja tarbijate vajadustele vastav gaasivarustus.

(3) Käesolevas seaduses sätestatud haldusmenetlusele kohaldatakse haldusmenetluse seaduses sätestatud, arvestades käesolevast seadusest tulenevaid erisusi.
[[RT I 2005, 64, 483](#)- jõust. 11.12.2005]

§ 2. Mõisted

Käesolevas seaduses kasutatakse mõisteid järgmises tähenduses:

- 1) võrk on gaasitorustike ja nendega seotud ehitiste kohtkindlalt ehitatud taluslik kogum, mis on vajalik gaasi ülekandeks ja jaotamiseks, kusjuures võrku kuuluvaiks ei loeta tarbijapagaldisi ega seadmeid;
- 2) [Kehtetu – [RT I 2005, 64, 483](#)- jõust. 11.12.2005]
- 3) tarbijapagaldis on ühel või mitmel kinnistul, ehitistes või ühtse majandusüksuse moodustavas funktsionaalselt seotud ehitiste kompleksis ja nende teenindamiseks vajalikul maal omavahel ühendatud gaasitorustike taluslik kogum tarbija varustamiseks gaasiga;
- 4) võrgupiirkond on maa-ala, kus asub ja kus arendatakse ühe võrguettevõtja omandis või valduses olevat võrku;
- 5) tegevuspiirkond on tegevusloaga kindlaks määratud ala, kus võrguettevõtja tegutseb;
- 6) liitumispunkt on võrgu ja tarbijapagaldise või võrgu ja teisele võrguettevõtjale kuuluva võrgu ühenduskoht;
- 7) võrgu teeninduspiir on piir, milleni võrguettevõtja võrku lepingu alusel haldab;
- 8) tarbija on isik, kes ostab võrgu kaudu jaotatavat gaasi oma tarbeks;
- 9) võrguettevõtja on ettevõtja, kes osutab võrguteenust;
- 10) müüja on ettevõtja, kes müüb gaasi;

11) varustuskindlus on gaasisüsteemi võime tagada tarbijate nõuetekohane gaasiga varustamine, arvestades olemasolevat nõudlust ning eeldatavat tulevikunõudlust.
[RT I 2007, 17, 80- jõust. 09.03.2007]

2. peatükk

GAASITURU KORRALDUS

1. jagu

Gaasituru osalised

§ 3. Turuosaline

Turuosalised on gaasiettevõtja ja tarbija.

§ 4. Gaasiettevõtja

Gaasiettevõtja on ettevõtja, kes tegutseb vähemalt ühel tegevusalal, milleks on gaasi import, ülekanne, jaotamine või müük, ning kes vastutab nende tegevustega seonduvate kaubanduslike, tehniliste või hooldusküsimuste lahendamise eest.

[RT I 2005, 64, 483- jõust. 11.12.2005]

§ 5. Gaasi vabatarbija

(1) Gaasi vabatarbija on turuosaline, kes ei ole kodutarbija.

(2) Gaasi vabatarbijal on õigus osta gaasi võrgu tehniliste võimaluste piires igalt müüjalt.

[RT I 2005, 64, 483- jõust. 11.12.2005]

§ 6. Gaasi kodutarbija

(1) Gaasi kodutarbija on tarbija, kes tarbib gaasi kodumajapidamises.

(2) Kuni 2007. aasta 1. juulini ostab kodutarbija gaasi võrguettevõtjalt, kelle võrguga on tema tarbijapaigaldis ühendatud, või võrguettevõtja poolt nimetatud müüjalt.

(3) Alates 2007. aasta 1. juulist on kodutarbijal õigus osta gaasi võrgu tehniliste võimaluste piires igalt müüjalt.

[RT I 2005, 64, 483- jõust. 11.12.2005]

2. jagu

Gaasituru korraldus

§ 7. Gaasi import, ülekanne, jaotamine ja müük

(1) Gaasi import on gaasile vabasse ringlusse lubamise tolliprotseduuri kohaldamine EÜ Nõukogu määruse 2913/92/EMÜ, millega kehtestatakse ühenduse tolliseadustik (EÜT L 302, 19.10.1992, lk 1–50), tähenduses.

(2) Gaasi ülekanne käesoleva seaduse tähenduses on gaasi transportimine kõrgsurvetorustiku kaudu tarbijapaigaldisteni või kokkulepitud liitumispunktini.

(3) Gaasi jaotamine käesoleva seaduse tähenduses on gaasi transportimine piirkondlike või kohalike jaotustorustike kaudu tarbijapaigaldisteni või kokkulepitud liitumispunktini.

(4) Gaasi müük käesoleva seaduse tähenduses on gaasi üleandmine isikule tasu eest.

[RT I 2005, 64, 483- jõust. 11.12.2005]

§ 8. Gaasiettevõtja kohustused

(1) Gaasiettevõtja peab tagama tarbija gaasiga varustamise vastavuses käesoleva seaduse, tegevusloa tingimuste ja sõlmitud lepinguga.

(2) Gaasiettevõtja peab raamatupidamise sise-eeskirjas kehtestama põhimõtted, mille kohaselt peetakse arvestust gaasi ülekande, jaotamise, müügi ja nende tegevustega mitteseotud tegevusalade kohta nii, nagu oleksid kohustatud seda tegema nendel tegevusaladel eraldi tegutsevad ettevõtjad.

[RT I 2007, 17, 80- jõust. 09.03.2007]

(2¹) Gaasiettevõtja peab oma raamatupidamises pidama gaasi müügi arvestust eraldi kodutarbijate ja vabatarbijate kohta.

[RT I 2007, 17, 80- jõust. 09.03.2007]

(2²) Gaasiettevõtja peab kehtestama oma raamatupidamiseskirjad varade ja kohustuste ning tulude ja kulude jaotamise osas, mida järgitakse käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud tegevusalade arvestuses.

(3) Gaasiettevõtja peab lubama Konkurentsiametil kontrollida oma raamatupidamist ning andma oma majandustegevuse kohta vajalikke selgitusi.
[RT I 2007, 66, 408- jõust. 01.01.2008]

(4) Gaasiettevõtja esitab Statistikaametile andmed gaasi ja võrguteenuse hinna kujunemise kohta. Andmed kantakse riikliku statistika seaduse § 3 lõike 3 alusel rahandusministri kehtestatud vormidele.
[RT I 2009, 34, 225- jõust. 06.07.2009]

(5) Gaasiettevõtja peab avaldama kooskõlastatud hinnad, piirmäärad, meetodikad ja tüüptingimused oma veebilehel või andma nende kohta teavet isikule, kes seda nõuab.
[RT I 2009, 34, 225- jõust. 06.07.2009]

(6) Gaasiettevõtja korraldab oma majandusaasta aruande koostamise, esitamise ja avalikustamise vastavalt raamatupidamise seadusele. Kui audiitorkontroll on kohustuslik, peab audiitori järeldusotsus muu hulgas sisaldama hinnangut gaasiettevõtja majandusaasta aruande ja selle lisade vastavuse kohta käesolevale seadusele.
[RT I 2007, 17, 80- jõust. 09.03.2007]

§ 8¹. Tegevuse eristamine

(1) Võrguettevõtja, kes osutab ülekandeteenust, võib olla ka jaotamisteenuse osutaja, kuid ei või samal ajal olla müüja.

(2) Võrguettevõtja, kelle jaotusvõrguga on ühendatud üle 100 000 tarbija ja kes ei osuta ülekandeteenust, eristab oma tegevuses gaasi jaotuse ja müügi, luues jaotuseks ja müügiks eraldi äriühingud alates 2007. aasta 1. juulist. Kui pärast nimetatud tähtpäeva ületab tarbijate arv 100 000 piiri, peab võrguettevõtja viima oma tegevuse vastavusse käesolevas lõikes sätestatud nõuetega kuue kuu jooksul.

(3) Võrguettevõtja, kelle jaotusvõrguga on ühendatud alla 100 000 tarbija ja kes ei osuta ülekandeteenust, võib samal ajal olla müüja.

(4) Võrguettevõtja, kes ei ole ise müüja, nimetab oma võrgupiirkonnas müüja juhul, kui seal puuduvad teised gaasi müüjad, kellelt tarbija võiks gaasi osta.
[RT I 2005, 64, 483- jõust. 11.12.2005]

§ 9. Gaasi müük

(1) Võrgupiirkonnas suurimat turuosa omav gaasi müüja on kohustatud müüma gaasi vastavalt võrgu tehnilistele võimalustele kõigile selles võrgupiirkonnas võrguühendust omavatele kodutarbijatele, kui tarbija seda soovib.
[RT I 2007, 17, 80- jõust. 09.03.2007]

(2) Gaasi müügihind ei sisalda võrguteenuse hinda.
[RT I 2009, 34, 225- jõust. 06.07.2009]

(3) Müüja peab Konkurentsiametiga kooskõlastama kodutarbijale gaasi müügilepingu tüüptingimused, milles sätestatakse muu hulgas:
[RT I 2007, 66, 408- jõust. 01.01.2008]

- 1) müüja nimi ja aadress;
- 2) osutatav teenus;
- 3) pakutava teenuse kvaliteedi taseme piirmäärad;
- 4) kliendi teavitamine kohaldatavatest tariifidest ja hindadest;
- 5) lepingu kestus, lepingu uuendamise ja lõpetamise tingimused;
- 6) müüja tasuta vahetuse kohustus;
- 7) teenuse eest tasumise võimalused;
- 8) võimalikud kompensatsioonid ja tagasimakse kord;
- 9) kaebuste lahendamine.

(3¹) Gaasi müügilepingus tuleb muu hulgas määrata tarne liik.
[RT I 2007, 17, 80- jõust. 09.03.2007]

(3²) Kodutarbija gaasi müügileping võib sisaldada ka võrguteenuse osutamise lepingu sätteid, mis käsitlevad müüdava gaasi jaotamiseks vajalikku võrguteenuse osutamisest.

[RT I 2007, 17, 80- jõust. 09.03.2007]

(3³) Gaasi müüja peab võimaldama gaasi müügilepingu lõpetamise seoses müüja vahetamisega ühe kuu jooksul alates tarbija taotluse esitamisest tingimusel, et lõpetatavast lepingust tulenevad kohustused on täidetud.
[RT I 2009, 34, 225- jõust. 06.07.2009]

(4) Alates 2007. aasta 1. juulist peab gaasiettevõtja esitama eraldi arve gaasi müügi ja võrguteenuse kohta või eristama nimetatud tegevused ühel arvel.

§ 9¹. Turgu valitsev gaasiettevõtja

(1) Turgu valitsevat seisundit omav gaasiettevõtja (edaspidi *turgu valitsev gaasiettevõtja*) konkurentsiseaduse mõistes peab avalikustama gaasi müügitingimused ja müügihinna kujunemise põhimõtted.

(2) Turgu valitsev gaasiettevõtja lähtub gaasi müügitingimusi välja töötades ja müügihinna kujundades võrdse kohtlemise ja läbipaistvuse põhimõttest.

(3) Gaasi müügihind peab tagama vajalike tegevuskulude katmise, vajalikud investeeringud ja põhjendatud tulukuse.

(4) Turgu valitsev gaasiettevõtja peab Konkurentsiameti nõudel tõendama müügihinna vastavust käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud tingimustele.
[RT I 2007, 66, 408- jõust. 01.01.2008]

(5) Kui müügihind ei vasta käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud tingimustele, on Konkurentsiametil õigus nõuda selle kooskõlla viimist.
[RT I 2007, 66, 408- jõust. 01.01.2008]

(6) Turgu valitseval ettevõtjal ei ole õigust keelduda gaasi müümisest võrguühendust omavale kodutarbijale, kui tarbija seda soovib.
[RT I 2009, 34, 225- jõust. 06.07.2009]

§ 10. Gaasi müügihind kodutarbijale

(1) Turgu valitsev gaasiettevõtja lähtub kodutarbijale müüdava gaasi hinna kujundamisel põhimõttest, et müüdava gaasi kaalutud keskmine hind sisaldab riiki sisseostetava gaasi hinda ja sellele lisatud müügi marginaali.

(2) Turgu valitsev gaasiettevõtja lähtub gaasi sisseostul headest äritavadest ning ostab gaasi võimalikult soodsas hinnas.

(3) Turgu valitsev gaasiettevõtja peab müügi marginaali piirmäära kooskõlastama Konkurentsiametiga.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud müügi marginaali piirmäära suurus peab katma gaasi müügiks tehtavad kulud ning tagama põhjendatud tulukuse. Konkurentsiamet töötab välja ja avalikustab müügi marginaali piirmäära arvutamise ühtse metoodika ning lähtub sellest nimetatud müügi marginaali piirmäära kooskõlastamisel.

(5) Konkurentsiamet teeb käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud müügi marginaali piirmäära kooskõlastamise kohta otsuse 30 päeva jooksul, alates nõuetekohase taotluse esitamisest. Eriti keeruka või töömahuka kooskõlastamisaotluse menetlemisel võib Konkurentsiamet pikendada seda tähtaega 60 päevani, teatades tähtaja pikendamisest taotluse esitajale enne esialgse tähtaja möödumist.

(6) Käesoleva paragrahvi lõikes 5 nimetatud taotluse menetlemise tähtaeg peatub, kui Konkurentsiametile ei ole esitatud tema nõutud teavet, mis on vajalik taotluse kooskõlastamiseks.

(7) Kui kalendriaastal müüdüd gaasi kaalutud keskmine hind erineb sama perioodi gaasi kaalutud keskmisest sisseostuhinnast, millele on lisatud käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud müügi marginaal, tasaarveldab turgu valitsev gaasiettevõtja hinna vahe tarbijaga kolme kuu jooksul ja esitab Konkurentsiametile sellekohase aruande hiljemalt iga aasta 1. maiks. Tasaarveldus peab kajastuma gaasi müügi arvel eraldi reana.

(8) Konkurentsiameti nõudel peab gaasi müüja selgitama ja põhjendama hindade moodustumist.

(9) Gaasi müüja peab avalikustama gaasi müügi hinnad ja teavitama sellest tarbijat vähemalt üks kuu enne nende kehtima hakkamist.
[RT I 2009, 34, 225- jõust. 06.07.2009]

3. jagu

Bilansivastutus

§ 11. Bilansivastutusega seonduvad mõisted

- (1) Bilanss käesoleva seaduse tähenduses on tasakaal turuosalise gaasi müügilepingus kokkulepitud gaasikoguse ning turuosalise tarbitud või edasi müüdüd gaasikoguse vahel.
- (2) Bilansihaldur on turuosaline, kes on sõlminud bilansilepingu süsteemihalduriga bilansi tagamiseks.
- (3) Bilansileping on süsteemihalduri ja bilansihalduri vahel sõlmitud avatud tarne leping, mille alusel bilansihaldur kohustub tagama bilansi.
[RT I 2007, 17, 80- jõust. 09.03.2007]
- (3¹) Avatud tarne on turuosalisele bilansiperioodil süsteemihalduri või bilansihalduri poolt lepingus sätestatud koguse piires gaasi müümine või ülejääva gaasi ostmine.
[RT I 2007, 17, 80- jõust. 09.03.2007]
- (3²) Määratud tarne on turuosalisele temaga bilansiperioodiks kokkulepitud sellise gaasikoguse müümine, millest on bilansihaldurile ette teatatud.
[RT I 2007, 17, 80- jõust. 09.03.2007]
- (4) Bilansivastutus on turuosalise kohustus tagada bilanss igal bilansiperioodil.
- (5) Bilansiselgitus on bilansi kindlaksmääramine bilansiperioodil.
- (6) Bilansiperiood on ajavahemik, mille lõikes bilanss tagatakse.
- (7) Bilansigaas on gaas, mida bilansi tagamise eesmärgil ostab või müüb süsteemihaldur bilansilepingu alusel.
[RT I 2007, 17, 80- jõust. 09.03.2007]

§ 12. Bilansivastutuse korraldamine

- (1) Bilansivastutus on igal turuosalisel.
- (2) Turuosaline on ise bilansihaldur, kui ta ei ole delegeerinud lepingus bilansivastutust müüjale või teisele bilansihaldurile. Kodutarbija bilansihaldur on müüja.
- (3) Bilansihaldur teeb iga bilansiperioodi lõpul bilansiselgituse ja edastab bilansiselgituseks vajalikud andmed süsteemihaldurile.
- (4) Bilansilepingus lepitakse kokku turuosalise tarbimisrežiim, varustuskindluse tagamiseks rakendatavad meetmed, bilansigaasi müügi tingimused, turuosalise ja gaasisüsteemi bilansi tagamiseks vajalike mõõtesüsteemide ja mõõtmiste teostus, süsteemihaldurile edastatavad andmed ja andmete esitamise sagedus ning süsteemi bilansi tagamise (bilansiselgituse) kulude katmine.
- (5) Süsteemihaldur töötab välja ja kooskõlastab Konkurentsiametiga bilansilepingu tüüptingimused.
[RT I 2007, 66, 408- jõust. 01.01.2008]
- (6) Bilansiperiood on üks ööpäev, kui ei ole kokku lepitud teisiti.
- (7) Kui bilansi selgitamise tulemusena on bilansihalduri bilanss negatiivne, loetakse, et süsteemihaldur on sellel perioodil münud bilansihaldurile bilansigaasi koguses, mis on vajalik bilansihalduri bilansi hoidmiseks.
- (8) Kui bilansi selgitamise tulemusena on bilansihalduri bilanss positiivne, loetakse, et bilansihaldur on sellel perioodil münud süsteemihaldurile bilansigaasi koguses, mis on vajalik bilansihalduri bilansi hoidmiseks.
- (9) Bilansigaasi hinna määrab käesoleva seaduse ja bilansilepingu kohaselt süsteemihaldur pärast bilansiperioodi lõppemist.
- (10) Süsteemihaldur töötab välja ja kooskõlastab Konkurentsiametiga bilansigaasi hinna määramise meetodika.
[RT I 2007, 66, 408- jõust. 01.01.2008]
- (11) Süsteemihaldur kujundab bilansigaasi hinna selliselt, et see võimaldab süsteemihalduril:
  - 1) katta bilansigaasi ostuks tehtud põhjendatud kulutused;
  - 2) katta bilansigaasi ostu ja müügi seotud muud põhjendatud kulutused;
  - 3) tagada põhjendatud tulukuse.

(12) Süsteemihaldur lähtub bilansilepingu tüüptingimusi välja töötades ja bilansigaasi hinda kujundades võrdse kohtlemise ja läbipaistvuse põhimõttest.

(13) Süsteemihaldur peab avalikustama bilansigaasi hinna määramise meetoodika ja bilansilepingu tüüptingimused oma veebilehel.

(14) Bilansiga seotud rahaliste arvelduste aluseks olev arvestusperiood on kalendrikuu, kui ei ole kokku lepitud teisiti.

(15) Majandus- ja kommunikatsiooniminister võib anda määrusi bilansivastutusega seotud teabevahetuse ulatuse ja sisu kohta.

[RT I 2007, 17, 80- jõust. 09.03.2007]

§ 12¹. Bilansihalduri õigused ja kohustused

(1) Bilansihalduril on õigus saada tema poolt süsteemihaldurile müüdü bilansigaasi eest tasu käesoleva seaduse ja bilansilepingu kohaselt.

(2) Bilansihaldur tasub süsteemihalduri poolt temale müüdü bilansigaasi eest käesoleva seaduse ja bilansilepingu kohaselt.

(3) Kui bilansihalduri bilans ei ole tasakaalus, on ta kohustatud süsteemihalduri nõudmisel viivitamata näitama, kuidas bilans tagatakse. Süsteemihalduri nõudmisel peab bilansihaldur alustama tegevust, mis tema bilansi tasakaalustab.

(4) Bilansihaldur peab sõlmima gaasi tarnelepingud tingimustel, mis võimaldavad igal ajahetkel tema bilansi tagada.

(5) Bilansihaldur määrab kindlaks korra, mida järgides tuleb teda teavitada määratud tarnetest turuosalisele, kelle bilansi bilansihaldur käesoleva seaduse kohaselt hoiab.

(6) Bilansihaldur avalikustab bilansivastutuse tagamise tingimused ja bilansist kõrvalekalde eest võetava tasu määramise meetoodika oma veebilehel ning annab nende kohta teavet isikule, kes seda nõuab.

[RT I 2007, 17, 80- jõust. 09.03.2007]

4. jagu Gaasisüsteem ja süsteemivastutus

§ 13. Gaasisüsteem

Gaasisüsteem käesoleva seaduse tähenduses on tehniline süsteem, mille moodustavad Eesti territooriumil asuvad võrgud koos asjakohaste juhtimis-, kaitse-, side- ja mõttesüsteemidega.

[RT I 2005, 64, 483- jõust. 11.12.2005]

§ 14. Süsteemivastutus

Süsteemivastutus on süsteemihalduri kohustus tagada sõlmitud lepingute kohaselt igal hetkel gaasisüsteemi varustuskindlus ja bilanss.

§ 15. Süsteemihaldur

(1) Süsteemihaldur käesoleva seaduse tähenduses on võrguettevõtja, kes osutab ülekandeteenust või üheaegselt nii ülekande- kui jaotamisteenust ja kes omab või haldab gaasi mõttesüsteeme riigipiiril.

(2) Süsteemihaldur peab käesolevast peatükist tulenevaid õigusi teostama ja kohustusi täitma viisil, mis on teiste gaasiettevõtjate ning võrgu kasutajate suhtes erapooletu ja võrdse kohtlemise põhimõtet järgiv.

[RT I 2005, 64, 483- jõust. 11.12.2005]

§ 15¹. Süsteemihalduri sõltumatuse tagamine

(1) Süsteemihalduri juhtimise eest vastutav isik ei või samal ajal olla teise gaasiettevõtja juhatuse liige või muul viisil vastutada teise gaasiettevõtja igapäevase majandustegevuse eest.

(2) Süsteemihalduril on õigus otsustada võrgu säilimiseks ja arendamiseks vajaliku vara kasutamise üle. See ei või takistada vajalike kooskõlastusmehhanismide toimimist, mis tagavad emattevõtja õiguse teostada majanduslikku ja juhtimisalast järelevalvet tütar-ettevõtja üle.

[RT I 2007, 17, 80- jõust. 09.03.2007]

(3) Süsteemihaldur töötab välja ja viib ellu kava, milles nähakse ette meetmed teiste gaasiettevõtjate ja tarbijate võrdseks kohtlemiseks ning selle eesmärgi saavutamiseks võrguettevõtja töötajatele pandavad kohustused. Süsteemihaldur esitab kava täitmise aastaaruande Konkurentsiametile.
[RT I 2007, 66, 408- jõust. 01.01.2008]

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud kava koostab ja selle täitmist kontrollib ning kava täitmiseks rakendatud abinõusid käsitleva aastaaruande koostab võrguettevõtja juhatuse liikme määratud ja tema otsesalluvuses olev töötaja.

§ 16. Süsteemihalduri kohustused

(1) Käesoleva seaduse §-s 14 sätestatud kohustuse täitmiseks süsteemihaldur:

- 1) tagab gaasisüsteemi varustuskindluse;
- 2) planeerib ja juhib gaasivarustust gaasisüsteemis, gaasi jaotamist võrgus ning gaasi tarbimist, arvestades seejuures gaasisüsteemi tehnilisi piiranguid;
- 3) tagab koostöö naaberriikide gaasisüsteemidega, arvestades nende süsteemide tehnilisi piiranguid reaalajas;
- 4) selgitab temale edastatud andmete alusel gaasisüsteemi bilansi ja bilansihaldurite bilansi ning ostab ja müüb bilansigaasi eesmärgiga tagada gaasiturul efektiivne toimimine, gaasisüsteemi bilansi tagamiseks tehtud kulutuste õiglane jagamine bilansihaldurite vahel käesoleva seaduse, selle alusel kehtestatud õigusaktide ning süsteemihalduri ja bilansihalduri vahel sõlmitud lepingute kohaselt;

[RT I 2007, 17, 80- jõust. 09.03.2007]

4¹) esitab bilansihaldurile bilansi selgitamisega seotud andmete ja muude asjakohaste andmete alusel iga arvestusperioodi kohta arved bilansihalduri ostetud bilansigaasi eest makstava tasu ja õigusaktist või lepingust tulenevate muude süsteemihaldurile makstavate tasude kohta ning nõuab arvete alusel maksmisele kuuluvad summad bilansihaldurilt sisse;

[RT I 2007, 17, 80- jõust. 09.03.2007]

4²) arvutab bilansi selgitamisega seotud andmete ja muude asjakohaste andmete alusel selle bilansigaasi koguse, mille bilansihaldur on talle arvestusperioodil müünud, ning tasub bilansihaldurile selle koguse eest;

[RT I 2007, 17, 80- jõust. 09.03.2007]

5) sõlmib bilansilepinguid;

6) täidab muid käesolevast seadusest tulenevaid ülesandeid.

(2) Süsteemihaldur peab läbipaistvaid protseduure kasutades ostma oma kohustuste täitmiseks teenuseid tingimustel, mis ei tee vahet eri gaasiettevõtjate vahel ega sisalda põhjendamatu piiranguid.

(3) Süsteemihaldur ei või avaldada seoses oma ülesannete täitmisega saadud konfidentsiaalset teavet kolmandatele isikutele, välja arvatud juhul, kui teabe avaldamine on ette nähtud seadusega või kui teabe edastamine on vajalik käesolevast seadusest tulenevate kohustuste täitmiseks.

[RT I 2007, 17, 80- jõust. 09.03.2007]

(4) Süsteemihaldur peab esitama Konkurentsiametile andmed varustuskindluse aruande koostamiseks.

[RT I 2007, 66, 408- jõust. 01.01.2008]

(5) Ülekandeteenuse osutamise tingimuste ja teenuse eest võetava tasu määramisega seotud süsteemihalduri kohustused sätestab Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1775/2005 maagaasiedastusvõrkudele juurdepääsu tingimuste kohta (ELT L 289, 03.11.2005, lk 1–13).

[RT I 2007, 17, 80- jõust. 09.03.2007]

(6) Süsteemihaldur peab tagama oma tegevuse kohta käiva äriselt kasuliku teabe kasutamise võrdse kohtlemise põhimõttest lähtuvalt.

[RT I 2007, 17, 80- jõust. 09.03.2007]

§ 17. Süsteemihalduri õigused

(1) Süsteemihalduril on õigus nõuda oma kohustuste täitmiseks bilansihaldurilt gaasitarbimise suurendamist või vähendamist vastavalt sõlmitud bilansilepingule.

[RT I 2007, 17, 80- jõust. 09.03.2007]

(2) Süsteemihalduril on õigus anda turuosalistele täitmiseks kohustuslikke korraldusi tarbijate gaasitarbimise piiramiseks või katkestamiseks, järgides käesoleva seaduse §-s 26¹ sätestatud nõudeid.

[RT I 2007, 17, 80- jõust. 09.03.2007]

(3) Süsteemihalduril on õigus kehtestada süsteemivastutuse täitmiseks gaasisüsteemi kasutamise tehnilisi piiranguid.

(4) Süsteemihalduril on õigus nõuda kõigilt turuosalistelt ja kohalikult omavalitsuselt oma kohustuste täitmiseks vajalikku teavet.

(5) Süsteemihalduril on õigus nõuda bilansihaldurilt õigusaktis ja sõlmitud lepingutes sätestatud nõuete ja kohustuste täitmist ning nende nõuete täitmata jätmise või kohustuste rikkumise korral keelduda bilansihalduriga lepingu sõlmimisest, leping lõpetada või kasutada muid lepingu või õigusaktiga ettenähtud õiguskaitsevahendeid.

(6) Süsteemihalduril on õigus nõuda bilansihaldurilt bilansiselgitusega seotud kulude katmist.

(6¹) Süsteemihalduril on õigus osta ja müüa bilansigaasi. Bilansigaasi impordiks ja müügiks ei ole tegevusluba nõutav.

[RT I 2007, 17, 80- jõust. 09.03.2007]

(7) Süsteemihaldur ei hüvita käesoleva paragrahvi lõigetes 1–3 ja 5 nimetatud tegevuste ja korralduste täitmisest tulenevat kahju ega kulutusi, välja arvatud juhul, kui süsteemihalduri tegevus või korraldused on olnud õigusvastased.

[RT I 2007, 17, 80- jõust. 09.03.2007]

(8) Ülekandeteenuse osutamise tingimuste ja teenuse eest võetava tasu määramisega seotud süsteemihalduri õigused sätestab Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1775/2005.

[RT I 2007, 17, 80- jõust. 09.03.2007]

3. peatükk VÕRGU TOIMIMINE

§ 18. Võrguga liitumine

(1) Võrguga liitumine käesoleva seaduse tähenduses on tarbijajärgse või teisele võrguettevõtjale kuuluva võrgu ühendamine võrguga.

(2) Võrguettevõtjal on kohustus võrgu tehniliste võimaluste piires liita võrguga kõik võrguettevõtja võrgupiirkonnas asuvad vastava taotluse esitanud isikud (edaspidi *liituja*), kui sellega ei seata ohtu varasemate liitujate varustuskindlust.

(3) Liituja taotluse rahuldamata jätmist peab võrguettevõtja kirjalikult põhjendama 30 päeva jooksul, alates taotluse saamisest.

(4) Liituja taotluse alusel väljastab võrguettevõtja võrguga liitumise tingimused (edaspidi *liitumistingimused*).

(5) Liitumistingimused peavad olema:

- 1) läbipaistvad ja üheselt mõistetavad;
- 2) sarnaste liitujate võrdse kohtlemise põhimõtet järgivad;
- 3) konkreetse liitumise tehnilisi ja majanduslikke tingimusi arvestavad;
- 4) võrgu arendamise ja stabiilsuse huve arvestavad;
- 5) võrgu tehnilisi võimalusi arvestavad.

(6) Liitumistingimustes määratakse kindlaks:

- 1) liitumispunkt;
- 1¹) gaasi tarbimisrežiim liitumispunktis;
- 2) mõõtesüsteemi asukoht ja mõõtevahendite tüüp;
- 3) võrgu teeninduspiir;
- 4) liituja ja võrguettevõtja kohustused;
- 5) liitumistasu kalkulatsioon;
- 6) liitumistingimuste kehtivusaeg;
- 7) muud eritingimused.

(7) Võrguga ühendatud tarbijajärgse või selle omaniku vahetumisel ei võeta liitumistasu, kui üheaegselt on täidetud järgmised tingimused:

- 1) ühendamine olemasoleva tarbijajärgsega toimub nii, et liitumispunkti asukoht ei muutu;
- 2) ei taotleta endise tarbija sõlmitud lepingus määratud summaarse tarbimisvõimsuse või tarbimisrežiimi muutmist;
- 3) on säilinud tehnilised tingimused liituja tarbijajärgse ühendamiseks.

[RT I 2005, 64, 483- jõust. 11.12.2005]

§ 18¹. Riigipiiri ületav gaasitorustik

(1) Riigipiiri ületava gaasitorustiku (edaspidi *ühendus*) ehitamine on lubatud ainult Vabariigi Valitsuse loal.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud loa taotlus peab sisaldama järgmisi andmeid:

- 1) taotleja nimi ja aadress;
- 2) andmed ühenduse asukoha kohta;
- 3) ühenduse tehnilised andmed (rõhk, võimsus, läbimõõt, pikkus jne);

- 4) planeeritud ehitusaeg;
  - 5) ehituse eeldatav maksumus;
  - 6) põhjendus ühenduse vajalikkuse kohta;
  - 7) keskkonnamõjude hindamise tulemused.
- [RT I 2005, 64, 483- jõust. 11.12.2005]

§ 18². Kolmanda osapoole juurdepääs võrgule

(1) Konkurentsiamet võib anda riigipiiri ületavale uuele ühendusele või olemasoleva ühenduse võimsuse olulise suurendamise korral kolmanda osapoole juurdepääsu tähtajalise erandi, mille korral ei rakendata gaasiettevõtja suhtes käesoleva seaduse §-des 18 ja 23 sätestatud.

[RT I 2007, 66, 408- jõust. 01.01.2008]

(2) Kolmanda osapoole juurdepääs võrgule käesoleva seaduse tähenduses on turuosalise õigus liituda võrguga või kasutada võrguteenust.

(3) Uus ühendus käesoleva seaduse tähenduses on ühendus, mille ehitamiseks on antud käesoleva seaduse §-s 18¹ nimetatud luba pärast 2003. aasta 15. juulit.

(4) Eranditaotluses ja Konkurentsiameti otsuses sisalduvate andmete loetelu kehtestab majandus- ja kommunikatsiooniminister .

[RT I 2007, 66, 408- jõust. 01.01.2008]

§ 18³. Tähtajalise erandi andmise tingimused

(1) Tähtajalist erandit võib taotleda, kui uus ühendus vastab järgmistele tingimustele:

- 1) investering peab suurendama gaasitarnete konkurentsi ning parandama varustuskindlust;
- 2) vastavalt investeeringuga seotud riskiastmele jääks investering tegemata, kui erandit ei anta;
- 3) ühenduse omanik peab olema füüsiline või juriidiline isik, kes toimib vähemalt õigusliku vormi poolest eraldi võrguettevõtjate, kelle võrkudesse kõnealune ühendus tehakse;
- 4) ühenduse kasutajatelt võetakse tasu;
- 5) tähtajaline erand ei kahjusta konkurentsi, gaasi siseturu tõhusat toimimist ega reguleeritud võrgu toimimist, millega ühendus on liidetud.

(2) Tähtajalise erandi taotlemisel olemasoleva võimsuse olulise suurendamise korral kehtivad käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud tingimused ning võimsuse suurendamine peab võimaldama uute tarneallikate kasutamist.

[RT I 2005, 64, 483- jõust. 11.12.2005]

§ 19. Võrguga liitumise lepingu sõlmimine

(1) Võrguga liitumiseks sõlmivad võrguettevõtja ja võrguga liidetava tarbijapalgaldise omanik või tema volitatud esindaja kirjaliku lepingu.

(2) Lepingus määratakse muu hulgas kindlaks:

- 1) liitumispunkt;
- 1¹) gaasi tarbimisrežiim liitumispunktis;
- 2) mõõtesüsteemi asukoht ja mõõtevahendite tüüp;
- 3) võrgu teeninduspiir;
- 4) liitumistasu suurus;
- 5) [Kehtetu – RT I 2005, 64, 483- jõust. 11.12.2005]
- 6) lepingu täitmise tähtaeg.

(2¹) Liitumise tehnilisteks tingimusteks loetakse käesoleva paragrahvi lõike 2 punktides 1–3 nimetatud andmed.

(3) Konkurentsiametil on õigus kontrollida liitumisest keeldumise, liitumistasu ja lepingutingimuste põhjendatust.

[RT I 2007, 66, 408- jõust. 01.01.2008]

§ 20. Liitumistasu arvutamine

(1) Võrguettevõtjal on õigus võtta võrguga liitujalt põhjendatud liitumistasu.

(2) Liitumistasu arvutamisel lähtutakse sellest, et oleks tagatud konkreetseks liitumiseks vajalike põhjendatud kulutuste katmine, muu hulgas:

- 1) investeeringud, sealhulgas mõõtesüsteemi väljaehitamine;
- 2) keskkonnanõuete täitmine;

3) kvaliteedi- ja ohutusnõuete täitmine.

(3) Liitumistasu suuruse arvutab võrguettevõtja, lähtudes liitumistasu arvestamise meetodikast.

(3¹) Võrguettevõtja peab kooskõlastama liitumistasu arvestamise meetodika Konkurentsiametiga.
[RT I 2007, 66, 408- jõust. 01.01.2008]

(4) Kui liitumise tehniliste tingimuste muutmine liitumispunktis toimub võrguettevõtja algatusel, tasub kulud võrguettevõtja.

(5) Võrguettevõtja võib võtta põhjendatud tasu gaasitarbimise tehniliste tingimuste muutmise eest, mis toimub tarbija või teise gaasiettevõtja algatusel.
[RT I 2005, 64, 483- jõust. 11.12.2005]

§ 21. Võrguettevõtja tegevuspiirkond

(1) Võrguettevõtja piiritleb oma võrgupiirkonna.

(2) Võrguettevõtjal võib olla mitu võrgupiirkonda, mis koos moodustavad võrguettevõtja tegevusloas märgitud tegevuspiirkonna.

(3) Eri võrguettevõtjate tegevuspiirkonnad võivad kattuda.

(4) Kui võrguettevõtjad lepivad omavahel kokku tegevuspiirkondade vastastikusel muutmises, peab kogu territoorium, kus võrguettevõtjad tegutsevad, olema tegevuspiirkondadega kaetud ka pärast piirkondade muutmist.

(5) Võrguettevõtjad peavad käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud tegevuspiirkondade vastastikusel muutmisest teavitama Konkurentsiametit ning lisama teatele omavahel tegevuse ja kohustuste jaotuse kohta sõlmitud kokkuleppe.
[RT I 2007, 66, 408- jõust. 01.01.2008]

§ 21¹. Võrgu planeerimine ja ehitamine

Võrgu planeerimisele ja ehitamisele kohaldatakse ehitiste planeerimiseks ja ehitamiseks kehtestatud nõudeid.
[RT I 2007, 17, 80- jõust. 09.03.2007]

§ 22. Võrguettevõtja õigused ja kohustused

[RT I 2007, 17, 80- jõust. 09.03.2007]

(1) Võrguettevõtja on kohustatud tagama võrguühendust omavate isikute varustamise gaasiga käesoleva seaduse, tegevusloa tingimuste ja sõlmitud lepingu kohaselt.

(2) Võrguettevõtja vastutab tema omandis või valduses oleva võrgu toimimise ja korrasoleku eest.

(3) Võrguettevõtja on kohustatud arendama võrku selliselt, et oleks tagatud tema võrgupiirkonnas olevate tarbijapalgaldiste võrku ühendamine.

(4) Võrguettevõtja peab korraldama võrgust tarbitava gaasi koguste mõõtmise ja pidama sellekohast arvestust, kui ei ole kokku lepitud teisiti.

(5) Võrguettevõtja on kohustatud andma kõigile teistele võrguettevõtjatele vajalikku informatsiooni, et tagada gaasi jaotamine ja müük viisil, mis on kooskõlas omavahel ühendatud võrkude kindla ja tõhusa kasutamise.

(5¹) Võrguettevõtja ei või avaldada seoses oma ülesannete täitmisega saadud konfidentsiaalset teavet kolmandatele isikutele, välja arvatud juhul, kui teave avaldamine on ette nähtud seadusega või kui teave tuleb edastada käesolevast seadusest tulenevate kohustuste täitmiseks.
[RT I 2007, 17, 80- jõust. 09.03.2007]

(6) Võrguettevõtja võib oma tegevuse lõpetada ainult juhul, kui ta on andnud käesolevast paragrahvist tulenevad kohustused üle teisele võrguettevõtjale.

(7) Võrguettevõtja peab vähemalt 12 kuud enne oma tegevuse lõpetamist kirjalikult informeerima Konkurentsiametit lõpetamisajast ja -kavast ning esitama piisava ülevaate asjaoludest, mis tagavad käesolevas paragrahvis sätestatud nõuete täitmise.
[RT I 2007, 66, 408- jõust. 01.01.2008]

(8) Käesoleva seaduse § 8¹ lõikes 2 nimetatud võrguettevõtja on kohustatud täitma §-s 15¹ sätestatud nõudeid.

(9) Võrguettevõtja järgib võrguteenust osutades turuosaliste võrdse kohtlemise põhimõtet.

(10) Võrguettevõtjal on õigus keelduda võrguteenuse osutamisest, kui:

- 1) võrguteenuse kasutaja gaasipaigaldis ei ole kooskõlas õigusaktide nõuete või võrguettevõtja poolt võrguga ühendamiseks esitatud tehniliste tingimustega;
  - 2) võrgus puudub võrguteenuse osutamiseks vajalik võimsus.
- [RT I 2007, 17, 80- jõust. 09.03.2007]

(11) Võrguettevõtja põhjendab võrguteenuse osutamisest keeldumist. Keeldumise põhjenduses tuleb viidata keeldumise õiguslikule alusele. Käesoleva paragrahvi lõike 10 punktis 2 sätestatud alusel keeldumisest teavitab võrguettevõtja Konkurentsiametit.

[RT I 2007, 66, 408- jõust. 01.01.2008]

(12) Võrguettevõtja peab avalikustama tema pakutavad teenused koos nende osutamise tingimuste ja nende eest võetava tasu või selle arvutamise meetodikaga oma veebilehel.

[RT I 2007, 17, 80- jõust. 09.03.2007]

(13) Võrguettevõtja on kohustatud esitama bilansihaldurile ja süsteemihaldurile mõõteandmed, mis on vajalikud bilansi selgitamiseks.

[RT I 2007, 17, 80- jõust. 09.03.2007]

(14) Võrguettevõtja peab tagama oma tegevuse kohta käiva äriliselt kasuliku teabe kasutamise võrdse kohtlemise põhimõttest lähtuvalt.

[RT I 2007, 17, 80- jõust. 09.03.2007]

(15) Võrguettevõtja, kelle jaotusvõrguga on ühendatud üle 10 000 tarbija ja kes osutab ülekandeteenust, on hädaolukorra seaduse § 34 lõike 2 punktis 2 nimetatud elutähtsa teenuse osutaja.

[RT I 2009, 39, 262- jõust. 24.07.2009]

§ 23. Võrguteenus ja selle hind

(1) Võrguteenus käesoleva seaduse tähenduses on võrgu kaudu gaasi ülekande või jaotamise teenuse osutamine.

(2) Võrguteenuste hinnad peavad olema põhjendatud, lähtudes võrgu toimimiseks ja arendamiseks, töö- ja varustuskindluseks, võrgu kaudu jaotatava gaasi mõõtmise ja mõõtmisandmete edastamiseks ja arvestamiseks vajalikest kulutustest ning põhjendatud tulukusest nii, et oleks tagatud tarbija häireteta varustamine gaasiga.

(3) Võrguteenuste hinnad tuleb kujundada selliselt, et oleks tagatud:

- 1) vajalike tegevuskulude katmine;
- 2) investeringud tegevus- ja arenduskohustuse täitmiseks;
- 3) keskkonnanõuete täitmine;
- 4) kvaliteedi- ja ohutusnõuete täitmine;
- 5) põhjendatud tulukus.

(4) Võrguettevõtja peab võrguteenuste hinnad ja nende kehtestamise alused, välja arvatud gaasi transiidi korral, esitama Konkurentsiametile kooskõlastamiseks ja Konkurentsiameti nõudel põhjendama hindade moodustumist.

[RT I 2007, 66, 408- jõust. 01.01.2008]

(4¹) Konkurentsiamet töötab välja ja avalikustab võrguteenuste hindade arvutamise ühtse meetodika ning lähtub sellest võrguteenuste hindade kooskõlastamisel. Konkurentsiamet järgib meetodikat välja töötades käesoleva paragrahvi lõigetes 2 ja 3 sätestatud nõudeid ning muid asjakohaseid sätteid.

[RT I 2007, 66, 408- jõust. 01.01.2008]

(5) Konkurentsiamet menetleb käesoleva paragrahvi lõikes 4 sätestatud hinnataotlust käesoleva seaduse § 10 lõigetes 5 ja 6 sätestatud korras.

[RT I 2009, 34, 225- jõust. 06.07.2009]

(6) Võrguettevõtja peab avalikustama oma tegevuspiirkonna võrguteenuste kooskõlastatud hinnad ja teavitama oma tegevuspiirkonna tarbijaid vähemalt kolm kuud enne nende kehtima hakkamist.

[RT I 2009, 34, 225- jõust. 06.07.2009]

§ 23¹. Võrguteenuse osutamise leping

(1) Võrguteenuse osutamiseks sõlmib võrguettevõtja võrgu kasutamist taotleva turuosalisega võrguteenuse osutamise lepingu (edaspidi *võrguleping*).

(2) Võrguettevõtja võib erinevate võrguteenuste osutamiseks sõlmida turuosalisega eraldi võrgulepingud.

(3) Võrguettevõtja kooskõlastab võrgulepingu tüüptingimused Konkurentsiametiga.

[RT I 2007, 66, 408- jõust. 01.01.2008]

(4) Konkurentsiamet ei kooskõlasta võrgulepingu tüüptingimusi, kui nende sisu ei vasta võrguteenuse hinna kooskõlastamise aluseks olnud võrguteenuse kasutaja õiguste ja kohustuste tasakaalule.

[RT I 2007, 66, 408- jõust. 01.01.2008]

(5) Võrgulepingu tüüptingimustest võib poolte kokkuleppel kõrvale kalduda.

[RT I 2007, 17, 80- jõust. 09.03.2007]

§ 24. Mõõtmine ja mõõtesüsteemide paigaldamine

(1) Võrguettevõtja peab tagama kõigi tema võrku sisenevate ja võrgust väljuvate gaasikoguste kindlaksmääramise, mõõteandmete kogumise ja töötlemise.

(2) [Kehtetu - RT I 2005, 64, 483- jõust. 11.12.2005]

(3) Võrguettevõtja paigaldab oma valduses olevas võrgus projektikohase mõõtesüsteemi koos vajalike lisaseadmetega võimalikult tarbimiskoha lähedale omal kulul, kui lepingus ei ole sätestatud teisiti.

(4) Kui tarbija olemasolev mõõtesüsteem ei vasta kehtivatele tehnilistele nõuetele, asendab võrguettevõtja selle omal kulul, kui lepingus ei ole sätestatud teisiti.

(5) Kui tarbija soovib tarbijapaigaldise võimsust muuta, vahetab või seadistab võrguettevõtja mõõtesüsteemi ja tarbimisvõimsust piiravad seadmed. Ümberseadistamisega seotud kulud katab tarbija.

§ 25. Ebaseaduslik kasutamine

(1) Gaasi ja võrguteenuse kasutamine on ebaseaduslik, kui selleks puudub õiguslik alus või kui rikutakse käesolevast seadusest tulenevaid nõudeid, eelkõige kui:

- 1) tegelikult tarbitud kogust varjatakse või vähendatakse arvestusseadmete rikkumise, näidu moonutamise, mõõtesüsteemi või selle osade või sulgearmatuuri rikkumise teel;
- 2) tarbitakse mõõtjata võrguühenduselt gaasiettevõtja loata;
- 3) tarbitakse kehtiva kirjaliku lepinguta.

(2) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 3 nimetatud ebaseadusliku tarbimise juhtumiks ei saa lugeda kirjaliku lepingu puudumist gaasiettevõtja ja tarbija vahel, kui gaasiettevõtja esitab regulaarselt tarbitud gaasi eest tarbijale arveid ning tarbija on arved õigeaegselt tasunud.

(3) Turuosaline hüvitab võrguettevõtjale ja müüjale ebaseaduslikult kasutatud gaasi ja võrguteenuse maksumuse ning gaasi ja võrguteenuse ebaseadusliku kasutamise tekitatud kahju ning selle suuruse määramiseks tehtud mõistlikud kulutused.

(4) Ebaseaduslikult kasutatud gaasikoguse ja võrguteenuse ning selle maksumuse määramise põhimõtted kehtestab majandus- ja kommunikatsiooniminister .

[RT I 2007, 17, 80- jõust. 09.03.2007]

§ 26. Gaasivarustuse katkestamine ja taastamine

(1) Võrguettevõtjal on õigus katkestada võrguühendus tarbijale ette teatamata, kui on ohustatud inimeste elu, tervis, vara või keskkond.

(2) Võrguettevõtjal on õigus katkestada võrguühendus gaasi ebaseadusliku kasutamise tuvastamise hetkest viivitamata.

[RT I 2007, 17, 80- jõust. 09.03.2007]

(3) Võrguettevõtjal on õigus katkestada gaasivarustus, teatades sellest vähemalt seitse päeva ette, kui:

- 1) tarbijapaigaldis halvendab teise tarbija gaasiga varustamist või võrgu tehnilisi parameetreid;
- 2) on takistatud võrguettevõtja ligipääs tarbija omandis või valduses oleval territooriumil asuvale mõõtesüsteemile selle kontrollimiseks või asendamiseks või tarbijapaigaldise käitamiseks vajalike tööde tegemiseks;
- 3) on rikutud käesoleva seaduse alusel sõlmitud lepinguid või käesolevas seaduses sätestatud tingimusi.

(3¹) Kui kodutarbija on jätnud müüjaga sõlmitud lepingus ettenähtud tasu tasumata ning kodutarbija kasutab gaasi alalise elukohana kasutatava eluruumi kütmiseks, võib gaasivarustuse ajavahemikus 1. oktoobrist kuni 1. maini katkestada alles pärast seda, kui käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud teatise saamisest on möödunud 45 päeva.

[RT I 2009, 34, 225- jõust. 06.07.2009]

(4) Enne gaasivarustuse katkestamist käesoleva paragrahvi lõikes 3 sätestatud juhtudel on võrguettevõtja kohustatud andma tarbijale mõistliku tähtaja puuduse kõrvaldamiseks ning võrguühenduse katkestamisest kirjalikult teavitama. Teatises peavad sisalduma:

- 1) gaasivarustuse katkestamise põhjus;

2) puuduse kõrvaldamise tähtaeg.

(5) Käesoleva paragrahvi lõikes 3 sätestatud põhjustel katkestatud võrguühendus ja gaasivarustus taastatakse pärast seda, kui tarbija on tasunud põhjendatud katkestamis- ning taasühendamiskulud tingimusel, et leping ei ole lõpetatud.

§ 26¹. Varustuskindluse miinimumnõuded

(1) Kui varustuskindluse tagamiseks on vajalik gaasi tarbimise vastavusse viimine võimaliku tarnega, on lubatud gaasiga varustamist osapoolte kokkuleppel piirata, välja arvatud käesoleva paragrahvi lõigetes 2 ja 3 sätestatud juhtudel.

(2) Ajavahemikus 1. oktoobrist kuni 1. maini ei tohi kodutarbija gaasiga varustamist katkestada ega piirata, välja arvatud juhul, kui ohus on inimese elu, tervis, vara või keskkond.

(3) Ajavahemikus 1. oktoobrist kuni 1. maini ei tohi gaasiga varustamist katkestada ega piirata eluruumide kütteks soojust tootval ettevõtjal, kellel ei ole võimalik kasutada kütusena muud kütust kui gaas, välja arvatud juhul, kui ohus on inimese elu, tervis, vara või keskkond, samuti poolte kokkuleppel.

(4) Käesoleva paragrahvi lõigetes 2 ja 3 sätestatud piiranguid ei rakendata rikest põhjustatud gaasivarustuse katkestuse korral.

(5) Rikest põhjustatud gaasivarustuse katkestuse järjestikune kestus ei või olla pikem kui 72 tundi ja aastane summaarne katkestuse kestus pikem kui 130 tundi. Katkestuste kestuse üle peab arvestust võrguettevõtja. [RT I 2007, 17, 80- jõust. 09.03.2007]

§ 26². Varustuskindluse tagamine

(1) Kui ilmneb varustuskindlust ohustav tegur, oht inimeste elule ja tervisele või võrgu säilimisele, teavitab süsteemihaldur sellest Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi ning Konkurentsiameti ja teeb ettepaneku varustuskindlust tagavate meetmete rakendamiseks. [RT I 2007, 66, 408- jõust. 01.01.2008]

(2) Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium koostöös Konkurentsiametiga analüüsib süsteemihaldurilt saadud ettepanekut ja teeb vajaduse korral Vabariigi Valitsusele ettepaneku meetmete rakendamiseks varustuskindluse tagamisel. [RT I 2007, 66, 408- jõust. 01.01.2008]

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud juhul võib rakendada muu hulgas järgmisi meetmeid:

- 1) piirata gaasiga varustatust isikutel, kes kasutavad gaasi muul otstarbel kui soojuse tootmine;
- 2) lubada piirata soojust tootvate ettevõtjate gaasiga varustamist;
- 3) lubada alandada elamute kütteks väljastatava vee temperatuuri;
- 4) kohustada soojust tootvaid ettevõtjaid kasutama kütusena reservkütust.

(4) Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium teeb käesoleva paragrahvi lõikes 3 rakendatud meetmed viivitamata teatavaks Euroopa Komisjonile.

(5) [Kehtetu – RT I 2009, 39, 262- jõust. 24.07.2009]

(6) Kui ilmneb oht kaotada rohkem kui 20% bilansiperioodi prognoositud gaasitarnest ja rakendatud piiramised ei taga tarbimise vastavust võimalikule tarnele, teavitab süsteemihaldur kohe Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi. Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium teavitab olukorrast Euroopa Komisjoni.

(7) Varustuskindluse tagamise üle teeb järelevalvet Konkurentsiamet, kes koostab ja avaldab igal aastal aruande varustuskindluse olukorra kohta. [RT I 2007, 66, 408- jõust. 01.01.2008]

4. peatükk

TEGUTSEMINE TEGEVUSLOA ALUSEL

§ 27. Tegutsemisõiguse andmine

(1) Tegevusluba on Konkurentsiameti otsusega ettevõtjale antav õigus tegutseda käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud tegevusalal. [RT I 2007, 66, 408- jõust. 01.01.2008]

(2) Tegevusluba on nõutav järgmistel tegevusaladel:

- 1) gaasi import;
- 2) gaasi müük;
- 3) gaasi ülekande teenuse osutamine;
- 3¹) gaasi jaotamise teenuse osutamine;
- 4) [Kehtetu – RT I 2005, 64, 483- jõust. 11.12.2005]

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud tegevusluba ei pea taotlema isik, kes müüb gaasi ainult oma liikmetele, rentnikele või üürnikele, kui selline müük ei ole tema põhitegevus ja müük toimub ühe kinnistu või vallasajaks oleva ehitise ja selle teenindamiseks vajaliku maa piires.

(4) Ühel ettevõtjal võib olla mitu tegevusluba tegutsemiseks mitmel käesoleva paragrahvi lõike 2 punktides 1–3¹ nimetatud tegevusalal, kui samaaegne mitmel tegevusalal tegutsemine ei ole käesoleva seadusega keelatud.

(5) Tegevusluba annab õiguse asjakohaseks tegevuseks ainult tegevusloa omajale. Tegevusluba ei saa üle anda teisele ettevõtjale.

(6) Tegevusloa eest ja tegevusloa omaja algatusel tegevusloa tingimuste muutmise eest tasutakse riigilõiv riigilõivuseaduses sätestatud korras ning määra järgi.
[RT I 2006, 58, 439- jõust. 01.01.2007]

§ 28. Nõuded tegutsemisvormile ja kapitalile

(1) Käesoleva seaduse § 27 lõikes 2 nimetatud tegevusaladel tegutsemiseks võib tegevusluba taotleda äriregistrisse kantud või asutamisel olev aktsiaselts või osühing, kellel on tehnilised võimalused ja vajaliku oskusega personal tegutsemiseks taotluses märgitud tegevusalal ning kelle tegevus vastab keskkonnakaitse, tööohutuse ja muudele õigusaktidega ettenähtud nõuetele.

(2) Võrguettevõtja aktsia- või osakapital peab olema vähemalt 500 000 krooni.

§ 29. Tegevusloa taotlemine

(1) Tegevusloa saamiseks esitab tegevusluba taotlev ettevõtja (edaspidi *taotleja*) Konkurentsiametile taotluse, milles on järgmised andmed:

[RT I 2007, 66, 408- jõust. 01.01.2008]

- 1) ettevõtja nimi;
- 2) ettevõtja asukoha aadress ja sidevahendi number;
- 3) äriregistri kood, välja arvatud asutamisel oleva äriühingu puhul;
- 4) taotletav tegevuspiirkond, välja arvatud käesoleva seaduse § 27 lõike 2 punktides 1 ja 2 nimetatud tegevusaladel;
- 5) käesoleva seaduse § 27 lõikes 2 sätestatud tegevus, milleks tegevusluba taotletakse, ja kavandatava tegevuse kirjeldus;
- 6) tegevusloa taotluse esitamise kuupäev, taotlusele allakirjutanud isiku nimi, ametinimetus ja sidevahendi number.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud taotlusele lisab taotleja:

- 1) süsteemihalduri kinnituse selle kohta, et gaasi ülekanne ja jaotamine on gaasisüsteemi tehniliste võimaluste seisukohalt lubatav ega ohusta varustuskindlust, kui taotletakse luba gaasi impordiks võrgu kaudu;
- 2) tegevuspiirkonnas asuvate võrkude asendiplaani ja kirjelduse, välja arvatud käesoleva seaduse § 27 lõike 2 punktides 1 ja 2 nimetatud tegevusaladel;
- 3) andmed, mis kinnitavad taotleja ja taotletava tegevuse kohta käesolevas seaduses või selle alusel kehtestatud õigusaktides sätestatud tingimuste ja nõuete täitmist.

(3) Konkurentsiameti nõudel peab taotleja tõendama kõigi taotleja ja taotletava tegevuse kohta käesolevas seaduses või selle alusel kehtestatud õigusaktides sätestatud tingimuste ja nõuete täitmist.

[RT I 2007, 66, 408- jõust. 01.01.2008]

§ 30. Tegevusloa andmise otsustamine

(1) Tegevusloa andmise või selle andmisest keeldumise otsustab Konkurentsiamet taotleja esitatud taotluse ning sellele lisatud ja Konkurentsiameti nõudel täiendavalt esitatud andmete alusel, lähtudes seejuures käesolevas seaduses ja selle alusel kehtestatud õigusaktides sätestatud ning objektiivsuse, läbipaistvuse ja võrdse kohtlemise põhimõtetest.

[RT I 2007, 66, 408- jõust. 01.01.2008]

(2) Konkurentsiamet teeb motiveeritud otsuse tegevusloa andmise või andmisest keeldumise kohta 60 päeva jooksul, arvates käesoleva seaduse nõuetele vastava taotluse ja kõigi sellele lisatavate dokumentide ning Konkurentsiameti poolt taotlejalt käesoleva seaduse alusel täiendavalt nõutud andmete esitamisest.

[RT I 2007, 66, 408- jõust. 01.01.2008]

(3) Tegevusloa andmise otsusest teavitatakse tegevusloa taotlejat kolme tööpäeva jooksul, arvates otsuse tegemisest.

(4) Konkurentsiamet kannab käesoleva seaduse § 32 lõikes 1 sätestatud andmed majandustegevuse registrisse (edaspidi *register*) kolme tööpäeva jooksul asjakohase otsuse tegemisest arvates. Andmete avaldamisele kohaldatakse majandustegevuse registri seaduses sätestatud.

[RT I 2007, 66, 408- jõust. 01.01.2008]

§ 31. Tegevusloa andmisest keeldumine

(1) Konkurentsiamet võib keelduda tegevusloa andmisest, kui:

[RT I 2007, 66, 408- jõust. 01.01.2008]

- 1) taotleja ei esita käesoleva seaduse alusel nõutavaid andmeid või esitab eksitavaid või tegelikkusele mittevastavaid andmeid või võltsitud dokumente;
- 2) taotleja ei vasta käesolevas seaduses või selle alusel kehtestatud õigusaktides ettevõtjale esitatavatele nõuetele või tal puuduvad nõutavad majanduslikud ja organisatsioonilised eeldused ja tingimused tegevuseks, milleks ta tegevusluba taotleb;
- 3) taotluses nimetatud tegevus ei ole kooskõlas käesoleva seaduse või selle alusel kehtestatud õigusaktide nõuetega;
- 4) on põhjendatud kahtlus, et taotleja ei ole suuteline täitma õigusaktis sätestatud kohustusi või tegevusloaga kehtestatavaid tingimusi;
- 5) tegevusloa andmine oleks vastuolus käesolevas seaduses seatud eesmärkidega;
- 6) taotlejale varem käesoleva seaduse alusel antud mis tahes tegevusluba on tunnistanud kehtetuks kolme aasta jooksul enne tegevusloa saamiseks taotluse esitamist muul kui käesoleva seaduse § 35 lõikes 2 sätestatud alusel;
- 7) taotlejat on karistatud tegevusloata tegutsemise eest tegevusalal, milleks käesoleva seaduse kohaselt on nõutav tegevusluba, ja möödunud ei ole karistusregistri seaduse §-s 25 nimetatud tähtajad;
- 8) taotleja on mõistetud mis tahes süüteo eest sundlõpetamisele ning sellekohane kohtuotsus on jõustunud;
- 9) tasumata on tegevusloa taotlejalt võetav riigilõiv.

(2) Tegevusloa andmisest keeldumise otsuse kohta edastatakse kirjalik motiveeritud teade taotlejale kolme tööpäeva jooksul, arvates otsuse tegemisest.

(3) Enne tegevusloa andmisest keeldumise otsustamist peab Konkurentsiamet andma taotlejale mõistliku tähtaja tegevusloa andmist takistavate asjaolude kõrvaldamiseks. Tähtaja andmisest teavitab Konkurentsiamet taotlejat, näidates ära tegevusloa andmist takistavad asjaolud ning aja, mille jooksul need tuleb kõrvaldada.

[RT I 2007, 66, 408- jõust. 01.01.2008]

§ 32. Tegevusloa andmed ja tegevusloa tingimused

(1) Tegevusloa andmise otsuses peavad sisalduma vähemalt järgmised andmed:

- 1) tegevusloa andmise aeg;
- 2) tegevusloa saaja ärinimi, äriregistri kood, asukoha aadress ning sidevahendi number;
- 3) käesoleva seaduse § 27 lõikes 2 sätestatud tegevusala, millel tegutsemiseks tegevusluba on antud;
- 4) tegevuspiirkond, välja arvatud käesoleva seaduse § 27 lõike 2 punktides 1 ja 2 nimetatud tegevusalade korral;
- 5) tegevusloa tingimused.

(2) Tegevusloa osaks on tegevusloa tingimused, mille kehtestab Konkurentsiamet tegevusloa andmise otsusega ja mida tegevusluba omav ettevõtja on kohustatud täitma.

[RT I 2007, 66, 408- jõust. 01.01.2008]

(3) Tegevusloa andmise otsuses märgitakse tingimustena:

- 1) süsteemihalduri poolt esitatavad gaasisüsteemi tehnilisi võimalusi ja varustuskindlust arvestavad gaasi impordile kohaldatavad nõuded vastavalt käesoleva seaduse § 29 lõike 2 punktis 1 sätestatule;
- 2) käesoleva seaduse § 22 kohane arenduskohustus;
- 3) muud tingimused, kui see on vajalik varustuskindluse või käesolevast seadusest ja selle alusel kehtestatud õigusaktidest tulenevate kohustuste täitmise või eesmärkide saavutamise tagamiseks või konkreetse tegevuse eripära arvestamiseks.

(4) Tegevusloa tingimused jõustuvad koos tegevusloa jõustumisega või muul Konkurentsiameti määratud tähtajal.

[RT I 2007, 66, 408- jõust. 01.01.2008]

(5) Ettevõtja, kes mis tahes põhjusel ei saa täita tegevusloa tingimusi või käesolevas seaduses sätestatud kohustusi, peab sellest viivitamata kirjalikult teavitama Konkurentsiametit, märkides ära, mis põhjusel ja milliseid tingimusi, ülesandeid või kohustusi ta ei suuda täita, ning võimaluse korral taotlema tegevusloa tingimuste muutmist.

[RT I 2007, 66, 408- jõust. 01.01.2008]

§ 33. Tegevusloa andmete ja tingimuste muutmine

(1) Ettevõtja on kohustatud viivitamata teavitama Konkurentsiametit käesoleva seaduse § 32 lõike 1 punktis 2 sätestatud andmete muutumisest.

[RT I 2007, 66, 408- jõust. 01.01.2008]

(2) Konkurentsiamet võib pärast tegevusloa andmist gaasiettevõtja põhjendatud kirjaliku taotluse alusel muuta tegevuspiirkonda ja tegevusloa tingimusi, oma algatusel muuta tegevusloa tingimusi või lisada uusi tingimusi, järgides seejuures käesolevas seaduses sätestatud ning võrdse kohtlemise ja vaba konkurentsi põhimõtteid.

[RT I 2007, 66, 408- jõust. 01.01.2008]

(3) Konkurentsiamet kannab muutunud andmed registrisse kolme tööpäeva jooksul nende saamisest või vastava otsuse tegemisest arvates.

[RT I 2007, 66, 408- jõust. 01.01.2008]

§ 34. Tegevusloa kehtivus

(1) Tegevusluba hakkab kehtima tegevusloa andmise otsuse tegemise päevale järgnevast päevast või otsuses sätestatud tähtpäevast. Asutamisel olevale äriühingule antav tegevusluba hakkab kehtima taotleja äriregistrisse kandmise päevast või tegevusloa andmise otsuse tegemise päevale järgnevast päevast sõltuvalt sellest, kumb neist on hilisem.

(2) Tegevusloa kehtivus lõpeb:

- 1) tegevusloa kehtetuks tunnistamisega;
- 2) tegevusloa omaja lõpetamisega.

(3) Tegevusloa kehtivus ei lõpe gaasiettevõtja ühinemisel, jagunemisel või ümberkujundamisel.

(4) Ühinemise korral kehtib ühendatavale ühingule käesoleva seaduse alusel antud tegevusluba samadel tingimustel edasi ühendava ühingu tegevusloana. Ühinemisel uue ärihingu asutamisega kehtib ühinevale ühingule käesoleva seaduse alusel antud tegevusluba samadel tingimustel edasi asutatava äriühingu tegevusloana.

(5) Jagunemise korral jääb jagunevale ühingule käesoleva seaduse alusel antud tegevusluba samadel tingimustel kehtima omandava ühingu tegevusloana niivõrd, kui võrd omandavale ühingule üleantavat või haldamiseks antavat vara kasutatakse tegevusloa alusel toimivas tegevuses. Vajaduse korral peavad jagunev ja omandav ühing taotlema tegevusloa tingimuste muutmist.

(6) Ümberkujundamise korral kehtib ümberkujundatavale ühingule käesoleva seaduse alusel antud tegevusluba samadel tingimustel edasi uue ühingu tegevusloana.

(7) Käesoleva paragrahvi lõigetes 4–6 nimetatud juhtudel teeb Konkurentsiamet tegevusloa eelmise või uue omaja taotlusel otsuse, millega muudetakse tegevusloa andmeid ja tegevusloa tingimusi.

[RT I 2007, 66, 408- jõust. 01.01.2008]

(8) Käesoleva paragrahvi lõigetes 4–6 sätestatu ei mõjuta Konkurentsiameti õigust tunnistada tegevusluba kehtetuks käesolevas seaduses sätestatud alustel.

[RT I 2007, 66, 408- jõust. 01.01.2008]

§ 35. Tegevusloa kehtetuks tunnistamine

(1) Konkurentsiamet võib tunnistada tegevusloa kehtetuks, kui:

[RT I 2007, 66, 408- jõust. 01.01.2008]

1) selgub, et tegevusloa omaja on esitanud tegevusloa taotlemisel teadlikult eksitavaid või tegelikkusele mittevastavaid andmeid või võltsitud dokumente;

2) selgub, et tegevusloa omaja ei vasta käesolevas seaduses või selle alusel kehtestatud õigusaktides gaasiettevõtja kohta kehtestatud nõuetele või tal puuduvad nõutavad majanduslikud ja organisatsioonilised eeldused ja tingimused tegevuseks, milleks talle tegevusluba anti;

3) tegevusloa omaja tegevus ei vasta käesolevas seaduses või selle alusel kehtestatud õigusaktides sätestatud nõuetele;

4) tegevusloa omaja ei täida käesolevas seaduses või selle alusel kehtestatud õigusaktides sätestatud kohustusi või tegevusloa tingimusi;

5) tegevusloa omaja annab tegevusloast tulenevaid õigusi õigusvastaselt edasi kolmandale isikule;

6) tegevusloa omaja on mõistetud mis tahes süüteo eest sundlõpetamisele ning sellekohane kohtuotsus on jõustunud;

7) tegevusloa omaja on korduvalt rikkunud maksuseadusi;

8) selgub, et esineb mõni asjaolu, mis käesoleva seaduse kohaselt oleks tegevusloa andmisest keeldumise aluseks;

9) tegevusloa omaja ei ole tegevusloas märgitud tegevust alustanud tegevusloa andmisest arvates 12 kuu jooksul või lõpetab selle tegevuse tegevusloa kehtivusajal.

(2) Konkurentsiamet võib tunnistada tegevusloa kehtetuks tegevusloa omaja taotluse alusel, kui käesolevas seaduses ei ole sätestatud teisiti.

[RT I 2007, 66, 408- jõust. 01.01.2008]

(3) Kui käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud tegevusloa kehtetuks tunnistamise aluseks olevat asjaolu on võimalik kõrvaldada, annab Konkurentsiamet selleks tegevusloa omajale mõistliku pikkusega tähtaja.

[RT I 2007, 66, 408- jõust. 01.01.2008]

(4) Konkurentsiamet edastab tegevusloa kehtetuks tunnistamise otsuse tegevusloa omajale ja kustutab ettevõtja andmed registrist kolme tööpäeva jooksul tegevusloa kehtetuks tunnistamise otsuse tegemisest arvates.

[RT I 2007, 66, 408- jõust. 01.01.2008]

§ 36. Tegevuse jätkamise kohustus

(1) Kui tegevusloa kehtivusaeg lõpeb või kui Konkurentsiamet tunnistab tegevusloa kehtetuks, peab ta vajaduse korral otsustama, milliseid abinõusid on vaja rakendada tegevusloa alusel toimunud tegevuse jätkamiseks ning tegevuse jätkamiseks vajaliku vara säilimiseks.

[RT I 2007, 66, 408- jõust. 01.01.2008]

(2) Tegevusloa kehtivusaja lõppemisel või tegevusloa kehtetuks tunnistamise korral peab tegevusloa omaja Konkurentsiameti nõudel jätkama õigusaktist ja tegevusloa tingimustest tulenevate kohustuste täitmist Konkurentsiameti määratud aja jooksul.

[RT I 2007, 66, 408- jõust. 01.01.2008]

5. peatükk RIIKLIK JÄRELEVALVE

§ 37. Riikliku järelevalve teostaja

(1) Riiklikku järelevalvet käesolevas seaduses ja selle alusel kehtestatud õigusaktides sätestatud nõuete täitmise üle teostab Konkurentsiamet.

[RT I 2007, 66, 408- jõust. 01.01.2008]

(2) Konkurentsiamet kasutab enda käsutuses olevat teavet üksnes seadusest tulenevate ülesannete täitmiseks.

[RT I 2007, 66, 408- jõust. 01.01.2008]

(3) Konkurentsiamet täidab järgmisi ülesandeid:

[RT I 2007, 66, 408- jõust. 01.01.2008]

1) kooskõlastab käesoleva seaduse § 10 lõikes 3 nimetatud müügitingimuste piirmäära;

[RT I 2009, 34, 225- jõust. 06.07.2009]

1¹) kontrollib kodutarbijatele müüdava gaasi hinda ja hinnavahe kompenseerimist kodutarbijatele;

[RT I 2009, 34, 225- jõust. 06.07.2009]

2) kontrollib käesoleva seaduse § 11 lõikes 2 nimetatud bilansilepingu tingimusi ja bilansivastutuse teenuse osutamise hindu;

3) kooskõlastab käesoleva seaduse § 20 lõikes 3¹ nimetatud liitumistasu arvestamise meetodika;

4) kooskõlastab käesoleva seaduse § 23 lõikes 4 nimetatud võrguteenuse hinnad;

5) annab ja tunnustab kehtetuks tegevuslubasid, kehtestab ja muudab tegevuslubade tingimusi ning kontrollib nende täitmist;

6) menetleb taotlusi käesoleva seaduse § 18² lõikes 1 nimetatud tähtajalise erandi saamiseks, teeb vastava otsuse ja edastab selle Euroopa Komisjonile;

7) koostab, avaldab ja esitab Euroopa Komisjonile igal aastal 31. juuliks aruande varustuskindluse olukorra kohta;

8) kontrollib riikidevahelise ühenduse võimsuse kasutamise ja juhtimise vastavust konkurentsi ja turu efektiivse toimimise nõuetele;

9) kontrollib, kas turuosajad järgivad käesoleva seaduse ja selle alusel kehtestatud õigusaktidega ettenähtud nõudeid ja täidavad asjakohaseid kohustusi (raamatupidamise eristatus, võrguhalduri sõltumatus, informatsiooni avaldamine jne);

9¹) jälgib võrguettevõtja poolt võrguga liitumiseks ning võrgu remondiks kuluvat aega;

[RT I 2007, 17, 80- jõust. 09.03.2007]

9²) jälgib gaasituru konkurentsi taset ja turu vastavust läbipaistvuse põhimõtetele;

[RT I 2007, 17, 80- jõust. 09.03.2007]

9³) analüüsib gaasi pakkumise ja nõudluse tasakaalu ning eeldatavat tulevikunõudlust, olemasolevaid tarnevõimalusi, kavandatavaid ja ehitusjärgus ühendusi, võrkude hooldamistaset ning prognoositava tippnõudluse rahuldamise meetmeid ja varustuskindluse tagamiseks rakendatavaid abinõusid;

[RT I 2007, 17, 80- jõust. 09.03.2007]

10) koostab ja avaldab igal aastal aruande järelevalve tulemuste kohta käesolevas lõikes sätestatud kohustuste osas;

[RT I 2007, 17, 80- jõust. 09.03.2007]

11) avalikustab oma veebilehel käesoleva seaduse alusel kooskõlastatud hinnad ja tasud;

12) lahendab turuosaliste vahelisi vaidlusi käesolevas seaduses sätestatud korras;

13) täidab muid temale käesoleva seaduse või muude õigusaktidega pandud ülesandeid;

14) täidab Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1775/2005 artiklites 3–8, 10 ja 11 reguleerivale ja pädevale asutusele sätestatud kohustusi;

[RT I 2007, 17, 80- jõust. 09.03.2007]

15) teeb järelevalvet Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1775/2005 nõuete täitmise üle.

[RT I 2007, 17, 80- jõust. 09.03.2007]

§ 38. Riikliku järelevalve teostaja õigused

Oma ülesannete täitmiseks on Konkurentsiametil õigus:

[RT I 2007, 66, 408- jõust. 01.01.2008]

1) saada turuosalistelt ning riigi- ja kohaliku omavalitsuse asutustelt andmeid, mis on vajalikud käesolevas seaduses ja selle alusel kehtestatud õigusaktides sätestatud ülesannete täitmiseks;

2) siseneda kohapealseks kontrollimiseks turuosalise territooriumile, ruumidesse ja rajatistesse, tutvuda seal järelevalve teostamiseks vajalike dokumentide, muu teabe ja asjaoludega ning teha väljavõtteid, ärakirju ja koopiaid;

3) kontrollida gaasiettevõtja raamatupidamist ja saada vajalikku teavet tema majandustegevuse kohta;

4) kontrollida käesolevas seaduses sätestatud juhtudel gaasiettevõtja rakendatavat hinnakujundust;

4¹) saada andmeid varustuskindluse aruande koostamiseks;

5) [Kehtetu – RT I 2005, 64, 483- jõust. 11.12.2005]

6) kontrollida tegevusloa eest riigilõivu tasumist;

7) teha oma pädevuse piires ettekirjutusi ja otsuseid;

8) kehtestada gaasi ajutine ülekande- või jaotamishind mitte kauemaks kui kaheks kuuks olukorras, kus ülekande- või jaotamishind ei ole põhjendatud ning gaasiettevõtja ei järgi Konkurentsiameti tehtud ettekirjutust;

[RT I 2007, 66, 408- jõust. 01.01.2008]

9) esindada Eestit õigusaktidega ettenähtud korras rahvusvahelistes organisatsioonides ning teha koostööd teiste riikide energiaturgu reguleerivate asutustega.

[RT I 2005, 64, 483- jõust. 11.12.2005]

§ 39. Konkurentsiameti ettekirjutus ja otsus

[RT I 2007, 66, 408- jõust. 01.01.2008]

(1) Käesoleva seaduse või selle alusel kehtestatud õigusaktide nõuete rikkumise lõpetamiseks teeb Konkurentsiamet ettekirjutuse, mis sisaldab järgmisi andmeid:

[RT I 2007, 66, 408- jõust. 01.01.2008]

1) isik, kellele ettekirjutus on tehtud;

2) andmed ettekirjutuse objektiks oleva asjaolu kohta, õigusrikkumise lõpetamise nõue ning vajaduse korral õigusrikkumisega seotud tegevuse osalise või täieliku peatamise nõue;

3) ettekirjutuse täitmise tähtaeg;

4) viide ettekirjutuse vaidlustamise võimalusele, kohale, korrale ja tähtajale;

5) ettekirjutuse tegemise kuupäev, ettekirjutuse teinud ametiisiku ees- ja perekonnanimi, ametinimetus ja allkiri.

(2) Teave ettekirjutuse kohta kantakse registrisse viivitamata, kuid mitte hiljem kui viie tööpäeva jooksul.

(3) Ettekirjutuse korduva täitmata jätmise korral on Konkurentsiametil õigus teha otsus, milles fikseeritakse ettekirjutuse korduv täitmata jätmine ning mis on ettevõtja tegevusloa kehtetuks tunnistamise aluseks.

[RT I 2007, 66, 408- jõust. 01.01.2008]

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud otsuses märgitakse:

1) otsuse tegemise aeg ja koht;

2) otsuse sisu;

3) otsuse alus;

4) otsuse teinud ametiisiku ees- ja perekonnanimi ning ametinimetus;

5) märke otsuse vaidlustamise võimaluse, tähtaja ja korra kohta.

(5) Käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud otsuse andmed kantakse registrisse viivitamata selle vaidlustamise tähtaja möödumisel, kui otsust ei vaidlustatud, või kui otsus vaidlustati, siis selle jõusse jätnud kohtuotsuse jõustumise päevast arvates.

(6) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud ettekirjutuse täitmata jätmise korral võib järelevalvet teostav ametiisik rakendada enne käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud otsuse tegemist asendustäitmise ja sunniraha seaduses sätestatud korras sunnivahendit. Sunniraha ülemmäär on 20 000 krooni.

[RT I 2004, 18, 131- jõust. 15.04.2004]

§ 39¹. Kaebuste lahendamine

(1) Turuosalise tegevuse või tegevusetuse peale, mis on vastuolus käesoleva seaduse või selle alusel kehtestatud õigusaktiga, võib teine turuosaline esitada kirjaliku kaebuse Konkurentsiametile.
[RT I 2007, 66, 408- jõust. 01.01.2008]

(2) Konkurentsiamet vaatab käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud kaebuse läbi ja teeb selle kohta otsuse kaebuse saamisest alates 30 päeva jooksul.
[RT I 2007, 66, 408- jõust. 01.01.2008]

(3) Kui Konkurentsiamet taotleb kaebuse lahendamiseks vajalikku teavet, peatub käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud tähtaja kulgemine kuni teabe saamiseni, kuid mitte kauemaks kui 30 päevaks.
[RT I 2007, 66, 408- jõust. 01.01.2008]

(4) Piiriüleste vaidluste puhul lahendab kaebuse see järelevalve teostaja, kelle jurisdiktsioonis asuva ettevõtja suhtes on kaebus esitatud.
[RT I 2007, 17, 80- jõust. 09.03.2007]

§ 40. Sundvõõrandamine

(1) Lisaks kinnisasja sundvõõrandamise seaduse § 3 lõikes 1 sätestatud aluste kohaldamisele võib Konkurentsiamet taotleda:

[RT I 2007, 66, 408- jõust. 01.01.2008]

- 1) tegevusloas sätestatud tegevuses kasutatava vara sundvõõrandamist, kui tegevusloa alusel tegutsev isik ei täida käesoleva seaduse § 36 lõikes 2 sätestatud kohustust;
- 2) tegevusloas sätestatud tegevuses kasutatava vara sundvõõrandamist, kui tegevusloa kehtivusaeg on lõppenud või tegevusluba on tunnistatud kehtetuks ja sellel varal põhineva tegevuse jätkamine kooskõlas käesoleva seadusega ei ole tagatud, mis võib seada ohtu gaasisüsteemi varustuskindluse;
- 3) võrgu ja selle kasutamist võimaldava piiratud asjaõiguse sundvõõrandamist, kui võrgu omanik ei täida käesoleva seaduse §-s 22 sätestatud kohustusi või kui võrgu omanikust või kasutajast võrguettevõtjal ei ole käesoleva seaduse kohast tegevusluba.

(2) Konkurentsiamet võib käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud alustel taotleda sundvõõrandamist üksnes juhul, kui ta on sundvõõrandamise taotluse esitamise kavatsusest teavitanud sundvõõrandamise esemeks oleva vara omanikku ning vara omanik ei ole sundvõõrandamise aluseks olevat asjaolu Konkurentsiameti antud mõistliku tähtaja jooksul kõrvaldanud.
[RT I 2007, 66, 408- jõust. 01.01.2008]

(3) Konkurentsiametil ei ole käesoleva paragrahvi lõikes 2 ettenähtud kohustust juhul, kui selle kohustuse täitmine võib seada ohtu varustuskindluse.
[RT I 2007, 66, 408- jõust. 01.01.2008]

(4) Sundvõõrandamine toimub kinnisasja sundvõõrandamise seaduse kohaselt.

6. peatükk VASTUTUS

§ 41. Andmete muutumisest teatamata jätmine

Juriidilise isiku poolt käesolevas seaduses nõutud andmete muutumisest Konkurentsiametile teatamata jätmise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 30 000 krooni.
[RT I 2007, 66, 408- jõust. 01.01.2008]

§ 42. Tegevusloa tingimuste täitmata jätmine

Juriidilise isiku poolt tegevusloa tingimuste täitmata jätmise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 50 000 krooni.

§ 43. Gaasi müük kooskõlastamata müügitingimuste piirmääraga ja tarbijatele hinnavahe kompenseerimata jätmine

Juriidilise isiku poolt gaasi müümisest kooskõlastamata müügitingimuste piirmääraga või tarbijatele hinnavahe kompenseerimata jätmise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 500 000 krooni.
[RT I 2009, 34, 225- jõust. 06.07.2009]

§ 43¹. Võrguteenuse osutamine kooskõlastamata hinna ja kooskõlastatud hinna ületava hinnaga

Juriidilise isiku poolt võrguteenuse osutamise eest kooskõlastamata hinna või kooskõlastatud hinna ületava hinnaga – karistatakse rahatrahviga kuni 500 000 krooni.
[RT I 2009, 34, 225- jõust. 06.07.2009]

§ 44. Võrku ühendamise kohustuse rikkumine ja põhjendamatu liitumistasu võtmine

Võrguettevõtja tegevuspiirkonnas asuva käesoleva seaduse ja teiste õigusaktidega kehtestatud nõuetele vastava tarbijapaigaldise võrku ühendamise kohustuse rikkumise või põhjendamatu liitumistasu võtmise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 50 000 krooni.

§ 44¹. Ülekandevõrgule kolmanda osapoole juurdepääsu tingimuste täitmata jätmine

Juriidilise isiku poolt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 1775/2005 sätestatud ülekandevõrgule kolmanda osapoole juurdepääsu tingimuste täitmata jätmise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 50 000 krooni.
[RT I 2007, 17, 80- jõust. 09.03.2007]

§ 45. Menetlus

(1) Käesoleva seaduse §-des 41–44¹ sätestatud väärtegadele kohaldatakse karistusseadustiku üldosa ja väärteteomenetluse seadustiku sätteid.
[RT I 2007, 17, 80- jõust. 09.03.2007]

(2) Käesoleva seaduse §-des 41–44¹ sätestatud väärtegade kohtuväline menetleja on Konkurentsiamet.
[RT I 2007, 66, 408- jõust. 01.01.2008]

7. peatükk RAKENDUSSÄTTED

§ 46. Energiaseaduse alusel riigiga sõlmitud lepingu tähtpäev

Energiaseaduse alusel sõlmitud ettevõtja ja riigi leping kehtib turuloas märgitud tähtpäevani.

§ 47. Turuloa kehtivus

(1) Energiaseaduse alusel antud turuluba kehtib turuloas märgitud tähtpäevani.

(2) Konkurentsiamet registreerib enne käesoleva seaduse jõustumist väljaantud kehtivad turuload majandustegevuse registris 2005. aasta 15. aprilliks.
[RT I 2007, 66, 408- jõust. 01.01.2008]

§ 48. Ettevõtja tegevuse vastavusse viimine seaduses sätestatud nõuetega

(1) Enne käesoleva seaduse jõustumist energiaseaduse alusel tegutsenud gaasiettevõtja peab oma tegevuse viima vastavusse käesolevas seaduses sätestatud nõuetega ühe aasta jooksul, arvates käesoleva seaduse jõustumisest.

(2) Käesoleva seaduse § 8¹ lõike 1 alusel tegutsev võrguettevõtja peab oma tegevuse käesolevas seaduses sätestatud nõuetega vastavusse viima 2006. aasta 1. jaanuariks.
[RT I 2005, 64, 483- jõust. 11.12.2005]

§ 48¹. [Kehtetu – RT I 2009, 39, 262- jõust. 24.07.2009]

§ 48². Müügitargimarginaali piirmäära kooskõlastamise tähtaeg

Turgu valitsev gaasiettevõtja esitab Konkurentsiametile taotluse müügitargimarginaali piirmäära kooskõlastamiseks 2009. aasta 1. oktoobriks. Kuni käesoleva seaduse § 10 lõikes 3 nimetatud müügitargimarginaali piirmäära kooskõlastamiseni kasutab turgu valitsev gaasiettevõtja Konkurentsiameti poolt eelnevalt kooskõlastatud gaasi piirhindade arvutamise aluseks olevat müügitargimarginaali, mille suuruse esitab Konkurentsiamet turgu valitsevale gaasiettevõtjale 2009. aasta 1. augustiks.
[RT I 2009, 34, 225- jõust. 06.07.2009]

§ 49. [Käesolevast tekstist välja jäetud]

§ 50. Seaduse jõustumine

Käesolev seadus jõustub 2003. aasta 1. juulil.

¹Euroopa Parlamendi ja EL Nõukogu direktiiv 2003/55/EÜ maagaasi siseturu ühisreeglite kohta ning direktiivi 98/30/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 176, 15.07.2003, lk 57–78).

EL Nõukogu direktiiv 2004/67/EÜ, mis käsitleb maagaasitarnete kindluse tagamise meetmeid (ELT L 127, 29.04.2004, lk 92–96);
[RT I 2007, 17, 80- jõust. 09.03.2007]

Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2008/92/EÜ ühenduse menetluse kohta tööstuslikele lõpptarbijatele määratud gaasi- ja elektrihindade läbipaistvuse parandamiseks (ELT L 298, 7.11.2008, lk 9-19).
[RT I 2009, 34, 225- jõust. 06.07.2009]